БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 224 (6153)
НОЯБРИИН 7
ВТОРНИК
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ой мандаха болтогой!
Ленинэй туг доро, Сталинай ударидалгаар коммунизмын илалта тээшэ, урагшаа!

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

ХҮНДЭТЭ ИОСИФ ВИССАРИОНОВИЧ!

Бурят-Монголой партийна, советскэ, профсоюзна ба бусад общественнэ организацинуудай түлөөлэгшэд, бидэнэр Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ойе һайндэрлэлгэдэ зорюулагдаһан баярай заседанида суглараад, манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ, агууехэ вождь ба багша Танда үнэн сэдьхэлэй амаршалга бүхы зүрхэнһөө хүргэнэбди, манай Агууехэ советскэ Эхэ ороной арадуудай зол жаргалай тулада, бүхы дэлхэйн ажалшадай зол жаргалай тулада олон удаан жэлнүүдтэ, элүүр энхэ ажаһуухыетнай Танда хүсэнэбди.

Советскэ Союзай ажалшад коммунистическэ байгуулалтадаа онсо гайхамшаг амжалтануудые туйлан, Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ойе угтаба. Түрэл ба инаг нүхэр Сталин, Танай научна шэнжэлэн зохёоһон коммунистическэ байгуулалтын программые советскэ арад большевистскэ партиин хүтэлбэреэр бодото дээрэнь тон ехэ зоригжолтойгоор бэелүүлжэ байна.

Коммунизмын агууехэ барилганууд тухай — Куйбышевска, Сталинградска ба Каховско гидроэлектростанцинууд, Главна Туркменскэ, Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнууд тухай — Советскэ правительствын түүхэтэ тогтоолнууд хадаа манай Эхэ ороной улам саашадаа һалбаран бадаралгын аша туһада, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай илан мандалгын аша туһада ажалай шэнэ баатаршалгануудые гаргахыень манай республикын ажалшадые, бүхы советскэ хүнүүдтэл адляар, зоригжуулна.

Манай социалистическэ Эхэ орон эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй бүхэдэлхэйн армиин авангардда ябаһандань, манай хүндэтэ ба инаг нүхэр Сталин, Та эб найрамдалай тугые баригша, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь ба багша байһандатнай омогорхонобди.

Ленинско-сталинска национальна политикые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлһэнэй үндэһэ һуури дээрэ, большевигүүдэй коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро ба агууехэород арадай туһаламжаар, советскэ засагай жэлнүүдтэ Бурят-Монгол най һалбаран бадаржа байгаа социалистическэ республика болоо.

Советскэ Союзай арадуудай ахадүүгэй булэ дотор байгаа Бурят-Монголой ажалшад дайнай хойтохи сталинска табанжэлые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, манай социалистическэ Эхэ ороной промышленностиин, хүдөө ажахын ба культурын хүсэн түгэс дэбжэлтэ саашадаа туйлахын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэнэ.

Коммунистическэ партиие ба Советскэ правительствые тойрон нигтаар жагсаһан Бурят-Монголой ажалшад, бүхы советскэ арадтал адляар, манай ороной хүсэ шадалые барагдашагүй ехэ эршэ хүсэтэйгөөр улам саашадаа бэхижүүлхын ба коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэхэ байна гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танине найдуулнабди.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ойе һайндэрлэлгэ ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлтэй тудалдаба. Бурят-монгол арад, Советскэ Союзай бүхы арадуудтал адляар, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта, коммунистнуудай ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө нэгэн һаналтайгаар голосовалан, большевистскэ партиие ба агууехэ Сталиниие тойрожо нигтаар жагсанхай байһанаа эли тодоор дахин харуулха байна.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ой мандаха болтогой!

Манай ороной арадуудай хани барисаанай ба алдар солын бата хэрэм—манай агууехэ Советскэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Ленин — Сталинай героическа парти мандаха болтогой!

Советскэ арадай ба бүхы дэлхэйн ажалшадай агууехэ вождь нүхэр СТАЛИН мандаха болтогой!

Агууехэ Октябриин 33 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседани болобо

Үсэгэлдэр, ноябриин 6-ай үдэшын 8 часта, Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театр соо Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин XXXIII жэлэй ойдо зорюулагдаһан республиканска ба городской партийна, советскэ болон олониитын организацинуудай баярай заседани, городой промышленна ба транспортна предприятинуудай эрхим стахановецуудай, наукын ба искусствын ажал ябуулагшадай хабаадалгатайгаар болобо.

Баярай заседанида байлсагшадай айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр тус заседаниин Хүндэлэлэй Президиумдэ ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй Политбюрогой Гэшүүд нүхэр **И. В. СТАЛИН** түрүүтэй һунгагдана.

«Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ой» гэһэн элидхэл БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр **Д. Ц. Цыремпилон** хэбэ.

Советскэ хүнүүдые коммунизм тээшэ хүтэлэгшэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай туг баригша агууехэ вождь, багша **Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА** эльгээхэ амаршалгын телеграмма суглаашадай тон ехэ дэбжэлтэтэйгээр, үни удаан замхашагүй альгаташалган доро нэгэн дуугаар баталагдан абтаба.

Һүүлээрнь театрнуудай эрхим артистнуудай хабаадалгатай гоё һайхан концерт табигдаба.

* * *

Октябриин ойдо зорюулагдаһан баярай заседанинууд республикын промышленна, транспортна предприятинуудта, колхозуудта, совхозуудта болон МТС-үүдтэ олон зуун ажалшадай эдэбхитэй хабаадалгатайгаар болобо.

Коммунизмын түгэс илалта тээшэ

Мүнөөдэр Советскэ Союзай арадууд, бүхы дэлхэйн ажалшад Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байна. Ленин — Сталинай алдарта партиин хүтэлбэри доро бэелүүлэгдэһэн Октябрьска революци хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үе—социализмын үе нээгээ.

Агууехэ Октябрьска революциин илаһанай ашаар манай орон дотор мүлжэгшэдэй засагта эсэс табигдажа, дэлхэйн түүхэдэ эгээн түрүүшын хүдэлмэришэд, тарияшадай советскэ социалистическэ гүрэн тогтоогдоо. «Манай революциин онсо илгаань юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа арад зондо эрхэ сүлөө олгохоһоо гадна, мүн материальна тэгшэлэн байдал, баян ба культурна ажаһууха арга боломжо олгоо» (И. В. Сталин). Экономическа, политическэ болон национальна дарлалтаһаа сүлөөрһэн советскэ хүнүүд Эхэ оронойнгоо эзэниинь болоод, жаргалта һайхан ажабайдалаа зохёон байгуулаа.

Манай агууехэ советскэ орон гушан гурбан жэлэй туршада һалбаран бадаржа, хүгжэн бэхижэжэ байна. Ленин — Сталинай партиин ударидалгаар манай ороной ажалшад Октябрьска революциин агууехэ туйлалтануудые аршалан хамгаалаад, социалистическэ общество байгуулаа. Сталинска табанжэлнүүдэй амжалтатайгаар бэелүүлэгдэһэнэй эсэстэ манай орон дэлхэй дээрэ эгээл түрүү, хүсэн түгэс индустриально-колхозно гүрэн болоо.

Агууехэ Октябриин 33 жэлэй ойе советскэ хүнүүд ажалай айхабтар ехэ илалтануудай оршон байдалда тэмдэглэжэ байна. Большевигүүдэй партиин, агууехэ Сталинай ударидалгаар манай ороной ажалшад ажахын ба культурна хүгжэлтэдөө гайхамшагта ехэ илалтануудые туйлаа. Манай промышленность хэлбэришэгүйгөөр хүгжэжэ байна. Энэ оной 9 һара соо СССР-эй бүхы промышленностиин валова продукци үнгэрһэн жэлэй тэрэ үетэй сасуулбал 22 процентээр ургаа.

Социалистическэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ехэ амжалтануудые туйлаа. Оронoймнай зарим районуудта сагай уларил зохидбэшэ байбашье, орооһото культурануудай ургаса нёдондо жэлэй хэмжээтэйгээр абтаба. Мүн ниитын малажал үсхэбэрилхэ гурбан жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэбые түргэнөөр бэелүүлжэ байна. Колхозно тарияшад улам олон тракторнууд ба хүдөө ажахын оньһото машинануудые абана. Жэжэ колхозуудые томодхолго хадаа хүдөө ажахын түрүү техникые, агробиологическа наукын туйлалтануудые хүсэд ашаглаха шэнэ арга боломжонуудые олгоно.

Арадай ажахын ургахатай хамта советскэ хүнүүдэй материальна ба культурна ажабайдал улам һайжаржа байна. Наука, литература ба искусство һалбаран бадарна.

Агууехэ Октябрьска революци бурят-монгол арадые социальна ба национальна дарлалтаһаа сүлөөлөөд, жаргалта хүхюун байдалай зам дээрэ гаргаһан байна. Советскэ засагай жэлнүүдтэ манай республика ажахын ба культурна хүгжэлтэдөө айхабтар ехэ амжалтануудые туйлаа. Бурят-Монголой ажалшад Эхэ орондоо, Эсэгэ Сталиндаа үнэн сэхэ, инаг дуратай байһанаа ажал хэрэг дээрээ харуулна. Республикын ажалшад бүхы советскэ арадтаяа хамта дайнай хойтохи табанжэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна.

Манай ороной ажалшад Волга ба Днепр дээрэ гидроэлектростанцинуудые, Главна Туркменскэ, Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнуудые айхабтар дэбжэлтэтэйгээр барижа эхилээ. Сталинска үеын асари ехэ эдэ барилгануудта манай республикын ажалшад өөһэдынгөө хубитые оруулна. Коммунизмын агууехэ эдэ барилганууд эб найрамдалда дуратай сталинска гадаадын политикые эли тодоор гэршэлэн харуулна, ажалай шэнэ илалтануудта советскэ хүнүүдые зоригжуулна.

«Бидэнэр эб найрамдалай түлөө тэмсэнэбди, эб найрамдалай хэрэгые аршалан хамгаалнабди», — гэһэн нүхэр Сталинай заабариие хүтэлбэри болгон, Советскэ гүрэн хадаа 33 жэлэй туршада эб найрамдалай түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэжэ байна. Манай орон эб найрамдалай ба демократиин хүсэн түгэс түшэг тулгуури мүн. Советскэ арад эб найрамдалай хэрэгые шэн зоригто ажалаараа бэхижүүлнэ.

Гушан гурбан жэлэй саада тээ манай орон дэлхэй дээрэ гансал социалистическэ гүрэн байгаа. Мүнөө арадай демократиин оронууд —Болгари, Румыни, Албани, Чехословаки, Венгри, Польша—социализмын замда ороод ябана. Германска демократическа республика, Хитадай арадай республика демократическа хүгжэлтын замаар ябажа, шэнэ ехэ амжалтануудые туйлана.

Мүнөө советскэ арад нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлдэжэ байна. Һунгуулиин кампани хадаа социалистическэ Эсэгэ оронойнгоо алдар солын түлөө ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудта советскэ хүнүүдые улам ехээр зоригжуулна.

Ленин—Сталинай алдарта партиин илагдашагүй туг доро нигтаар жагсан, советскэ арад коммунизмын түгэс илалта тээшэ этигэлтэйгээр дабшажа ябана.

Г. ЦЫДЫНЖАПОВ
Сталинска шангай лауреат

Октябриин галнууд

Агууехэ Ленинэй заабаряар,
Алдарта багша Сталинай
ударидалгаар
Ашата ехэ Октябриин
галнуудые
Арбан долоодохи жэлэй үедэ
«Аврора» крейсерэй буунууд
омогтой
Арад зондо элидхээ бэлэй.
Ашата ехэ Октябриин галнууд
Алхаха замыемнай гэрэлтүүлэн
үгэжэ,
Арад түмэнэй хүсэ шадалнууд
Агуу революциин хэрэгтэ
хабаадажа,
Алдарта Ленин, Сталин
багшанар
Арад зоной жаргаха замые
Ашата һайханаар заабарилаа
бэлэй.
Эхэ оронoймнай уужам
талаар
Энэ ехэ Октябриин галнуудай
Эршэмтэй шанга дүлэн
бадаржа,
Энэ тэрэ заха хизаарайнь
Эсэстэнь хүрэтэр соробхин
мандаал.
Олон түмэн арад зоной
Омог зүрхэндэнь ошо носоожо.
Огторгой тэнгэридэ туяа
татуулжа
Октябриин галнууд эхилээ
бэлэй.
Унтаржа байһан галнуудые
носоожо,
Үхэжэ байгаа бэеые бодхоожо,
Унажа байгаа барилгые
шэнэлжэ,
Унтажа байгаа зониие һэреэжэ,
Үргэн тэнюун сэдьхэл үгэжэ,
Уужам харгы нээн харуулжа,
Мүнхэ жаргал асаран
барюулжа,
Үндэр нэрэ олуулаа бэлэй.
Энэ сагһаа хойшо
Эрхим нэрэ нэрэлүүлжэ,
Эрдэм һургуулида һуража,
Эзэн арад болоо бэлэй.
Хэһэн ажалнай хэмжээгүй
Хэрэг зөөри болонхой байна.
Багша Ленин, Сталинай
заабаряар
Бата замаа оложо баряад,
Баатар хүсөө нэгэдхэжэ
шадаад,
Баярай замда ороо бэлэйбди.

* * *

Хэлэһэн үгэш жэшээгүй —
Хэшэг жаргал асараа бэлэй.
Үндэр наһанайм юрөөл бэлэйш,
Урмата ажалайм хаба бэлэйш,
Уран сэдьхэлэйм шэмэг бэлэйш,
Алдар нэрыешни һанаад
ябахада
Арюун сэдьхэл хүгжэн байдаг,
Ашата бэеыш хараад ябахада
Амар жаргал хүгжэн байдаг,
Ажалша арадай жаргал гээшэш,
Арад зоной сэдьхэл гээшэш,
Амар мэндын юрөөл гээшэш,
Арад зоной аба гээшэш,
Хүбүүд басагадай заяан
Хүн түмэнэй эсэгэ гээшэш,
Харата дайсанай аюул гээшэш,
Хамаг зоной абаралта гээшэш,
Харанхы замай гэрэл гээшэш,
Хайрата зоной жаргал гээшэш,
Наранай туяагай хүсэн гээшэш,
Нарата дэлхэйн баялиг гээшэш,
Нарин ухаанай багша гээшэш,
Наранһаа ехэ наран гээшэш,
Огторгой тэнгэриин орой
гээшэш,
Омог зүрхэнэй баяр гээшэш,
Ошото галай эхин гээшэш,
Олон зоной түрүү гээшэш,
Октябрьска революциин вождь
гээшэш,
Агуусхэ Сталин багшамнай!

XXXIII ОКТЯБРЬ

Октябриин ашаар

1917 оной октябрьда болоһон революци хадаа бүхы дэлхэйн арадуудай түүхэдэ, манай ороной арадуудай түүхэдэ, бурят-монгол арадай түүхэдэ агууехэ эрьелтэ хэһэн байна.

Октябрьска революци манай ороной бага арадуудые ургуулан мандуулаа, тэдээндэ материальна ба духовно хүгжэлтын бүхы арга боломжонуудые үгөө, түрүү арадуудай хэмжээндэ хүрэтэр тэдэниие үргөө. Бурят-монгол арад шэнги урдань тон гээгдэнги байһан арадуудай хүгжэлгэдэ Октябрьска революциин аша үрэнь илангаяа ехэ байна. Имагта Октябрьска революци, большевистскэ партиин ленинско-сталинска национальна политика хадаа ажахын байгуулалтын ба культурна хүгжэлтын талаар үзэггдөөгүй үндэртэ гараха арга боломжонуудые бурят-монгол арадта олгоһон байна.

Бурят-Монголой АССР хадаа хүдэлмэришэдэй ба таряашадай социалистическэ гүрэн мүн. Бурят-Монголой АССР агууехэ ород арадай туһаламжатайгаар хүгжэжэ ба Советскэ Союзай состав соо оршон мандажа байхадаа, Зүүн зүгэй арадуудта общественнэ ба гүрэнэй байгуулалтын жэшээ болоо. Манай республика хадаа капиталистическэ «цивилизованно» гүрэнүүдһээ алишье талаараа булюу һайн байна.

Советскэ засагай тогтоһоор 33 жэлэй турша дотор бурят-монгол арад удхаараа социалистическэ ба формоороо национальна өөрынгөө культурые байгуулаа.

Октябрьска революциин ашаар урган мандаһан бурят-монгол арад помещигүүдэй ба капиталистнуудай, ноёд ба ламанарай дарлалтаһаа мултараад, өөрынгөө зол жаргалта ажабайдал байгуулан, бүхы советскэ арадтаяа хамта коммунизм байгуулжа байна. Зүүн зүгтэ американска империалистнуудай хорото ябуулганууд, корейскэ арадта эсэргүү тэдэнэй агрессивнэ дайн хадаа империализмын байһан сагта дайнай аюул байха юм гэжэ харуулна, тиимэһээ бурят-монгол арад хадаа бүхы советскэ арадтаяа хамта улам бүри нигта жагсаалтай байха, манай Эхэ ороной сэрэгэй-экономическа хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, өөрынгөө һэрэмжые дээшэлүүлхэ ёһотой. Бурят-монгол арад демократическа лагериин хүсэнүүдтэ этигэнэ, дайе эб найрамдал илаха юм гэжэ этигэнэ, тиимэһээ өөрынгөө ээлжээтэ хэрэгүүдые амгалан тайбанаар бэелүүлнэ.

Бурят-Монголой АССР-эй ажахын ба культурна байгуулалтада үнэн сэдьхэлһээ туһалһанайнь түлөө агууехэ ород арадта бурят-монгол арад үнэн зүрхэнһөө баяр баясхалан хүргэнэ.

Бурят-монгол арад большевистскэ партида, ВКП(б)-гэй Центральна Комитедтэ, бурят-монгол арадай эрхим хани, вождь ба багша агууехэ Сталинда хизааргүй үнэн байна.

П. Хадалов,
философско наукануудай кандидат.

Пионернүүдэй Ордондо

«...Эртэ үглөөгүүр, наранай гаража байхада, Мадрас городой тамхинай фабрикын ворота руу хүдэлмэришэд ааляар һубарилданал. Тэдэнэрэй нюур шарайнь һүргүй хүрэ сагаанууд, бэенүүдынь бэхижээгүй, туранхайнууд — тэдэ хүдэлмэришэд арбан табатайшье болоодуйнүүд. Үзэн ядадаг фабрика тээшэ уруу дуруунууд ошожо ябаһан оройдоо табашье наһа хүрэһэн хүбүүдые, долоошье наһа хүрэһэн басагадые эндэ хаража болоно...

...Тэдэнэр үсэгэлдэрэйхи шэнгеэр, мүнөөдэр харанхы аад, агаар муутай комнатонууд соо тамхинай набша сортировалха юм...» гэжэ Индиһээ Вимлы Бакайя басаган бэшэнэ. Бомбей ба Калькутта городуудта, Австралида, Америкэдэ ба бусад капиталистическэ гүрэнүүдтэ үхибүүд иимэ зоболон соо эдир наһаяа үнгэргэнэ.

Манай агууехэ Советскэ Союзай, тэрэ тоодо Улан-Удын үхибүүд тад ондоо, зол жаргалаар дүүрэн ажабайдалтай. Эдэнэр аба Сталинайнгаа халуун анхарал доро хүмүүжэнэд. Эрдэм һургуулиин харгы эдэнэртэ үргэнөөр нээлтэтэй.

Алдарта һайндэрые Улан-Удэ городой пионернүүд эрхим һайн һуралсалаар угтаба. «5» гэһэн сэгнэлтэнүүдые эдэнэр Эхэ орондоо бэлэг болгоно.

Ажабайдалайнгаа дуратай замые манай үхибүүдэй шэлэн абаха арга боломжо бии. Энээнии пионернүүдэй Ордоной ажабайдал дүүрэнээр харуулна. Городой 800 гаран пионернүүд өөһэдынгөө Ордондо, һуралсалайнгаа һүүлээр ерэжэ, хүхюун сэнгэлигээр сагаа үнгэргэнэ. Пионернүүд дурлаһан ба өөһэдынгөө хүсэндэ тааараха мэргэжэл шудалнад. Эндэ эдир авиамоделистнүүдэй, уран оёдолшодой, радистнуудай, уранзураашадай ба бусад олон кружогууд хүдэлмэрилнэ.

Кружогойхид хэр зэргын шадабаритай, уран болоһоноо харуулна. Ниидэдэг шарнуудые эдир авиамоделистнүүдэй түхеэрэжэ, огторгойдо табихыень городой ажалшад харан баясана. Эдир радистнууд һургуулиин участогые радиофицировалээ. Эдир оёдолшод гоё һайхан штораннуудые оёжо, Ордоноо шэмэглээ. Үдэшэлэн эдир киномеханигууд аба эжынэртээ кино харуулна.

«Агууехэ Октябрьска революциин ашаар бидэнэр иимэ ехэ зол жаргалтай болообди. Энэ жаргал асарагша революци, агууехэ Ленин ба Сталин мандаг!» гэжэ хүдэлмэришэнэй хүбүүн пионер Игорь Гулин мүнөөдэр бүхы пионернүүдэй зүгһөө хэлэнэ.

Дамба ЖАЛСАРАЕВ

Амар мэндэ, Октябрь!

Амар мэндэ,
оронойм агууехэ Октябрь!
Алдарта шамайе
ажалай солоор угтанам,
Океан-далайдли,
оёоргүй ехэ баяраар,
Омог дуунайнгаа
аялгын дээжээр магтанам.
Шамтай ерэһэн
Эрхэ сүлөөгэй гэрэлээр
Шэнэ байдалаа
толоруулаа манай арад зон.
Улаан тугууднай,
шэдитэ далинууд шэнгеэр,
Урагшамнай маниие
уряалан дуудана, намилзан.
Түүхын үзөөгүй
барилгаар суутай ороноо
Тугууд дээрэһээ
Ленин баясан харана.

Ашата Сталин
баатарлиг арад зоноо
Амаршалхэ гэжэ
Мавзолей дээрэ гарана.
Урдань жагсана
амгалан советскэ хүнүүд,
«Ура»-гэй долгин
заха хизааргүй эбхэрнэ.
Маниие дахаһан
дэлхэйн олон арадууд,
Манай парадые
һүртэ зэргэеэ сэхэлнэ..:
Амар мэндэ,
оронойм агууехэ һайндэр!
Алдарта шамайе
эрхим үгөөрөө угтанам,
Үнэн зүрхөөрөө
жаргалтай энэ мүнөөдэр
Үглөөдэрыешни —
коммунизмые магтанам.

Коммунизмын илалтын түлөө

1917 ондо Россиин пролетариат үгытэй таряашадтай хамтадаа, большевистскэ партиин ба тэрэнэй вождьнор Ленинэй, Сталинай сэсэмэргэн хүтэлбэри доро ябажа, помещигүүдэй ба капиталистнуудай засагые унагааһан байна. Мүлжэгдэжэ байһан олон миллион ажалшадай нюдэ нээжэ, зол жаргалта социалистическэ шэнэ үеын үүдэ нээгээ. Тэрэ гэһээр 33 жэл үнгэрөө. Манайда энэ богонихон саг соо үеын үедэ хэгдээгүй юумэн бүтээгдэбэ.

Бидэнэр, советскэ хүнүүд, коммунизмын толотомо орой тээшэ этигэл найдамтайгаар алхалан ябанабди. Советскэ хүнүүдэй зэргэдэ бишье алхалнаб. Габшагай ажалаараа Эхэ ороноо суурхуулхын түлөө бидэнэр хододоо тэмсэнэбди. Октябриин хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ оролсожо, абаһан уялгаяа 400 гаран процент дүүргээб. Тиихэдэ, дайнай хойто тээхи табанжэл соо 17 жэлэй нормо дүүргэжэ, энэ түүхэтэ ойе угтабаб.

Арад зон намда тон ехээр этигээ, найдаа. Намайе ССР Союзай Верховно Советэй депутат болгон һунгаа. Түрэл арадайнгаа найдабариие бодото ажалаар, бүхы хүсөөрөө дүүргэхые оролдоноб. Ажалай баатарнуудай олон болохын түлөө тэмсэнэб. Өөрынгөө дүй дүршэлые бусадта дамжуулан үгэнэб. Мүнөө цех соомнай хэлэн арбаад хүнүүд олон станок дээрэ хүдэлмэрилжэ, хүн зондо хүндэтэй стахановецуул болонхой.

Тэдэнэй нэгэн-фрезеровщица Дарья Сандакова хоёр станок дээрэ хүдэлмэрилэн, халаан бүхэнэйнгөө нормые 300 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Фрезеровщик Петр Соловьёв гэгшэ үйлэдбэри дээрээ голодһо гаргаха ябадалые гүйсэд усадхаха зуураа, 12 жэлэйнгээ нормые дүүргээ. Иимэ жэшээ олон.

Коммунизм байгуулгые хурдадхахын түлөө эрдэм мэргэжэлээ, хүсэ шадалаа гамнахагүйбди гэжэ энэ түүхэтэ үдэр Эхэ орондоо, арад зондоо, багша Сталиндаа манай заводойхид мэдүүлнэ.

Е. Курочкин, СССР-эй Верховно Советэй депутат, ПВЗ-гэй инструментальна цехын стахановец.

Зураг дээрэ: фрезеровщигууд П. Соловьев, Е. Курочкин ба фрезеровщица Д. Сандакова гэгшэд шэнэ методаар деталь фрезеровалгые зүбшэн хэлсэжэ байна.
М. Миневэй фото.

Һайндэрэй Улан-Удэ

Агууехэ һайндэрэй үглөөгүүр... Хүгжэмэй баяраар билтарма аялганууд хаа хаанагүй зүрхэ хүдэлгэн соностоно. Эхэ орон, эсэгэ Сталин тухай дуунууд энэ үглөөнэй хүйтэншэг агаарые дулаасуулна.

Зол жаргалта ерээдүй тээшээ шэртэн хараһан түхэлэй, һургуулиин форменно хубсаһатай бүлэг хүбүүд басагадууд Революциин талмайн баруун хажуудахи скверэй үүдэндэ ерэбэд. Тэдэнэрэй ошото хурса нюдэнүүд бүхы дэлхэйн ажалшадай эрхим хани, хэзээдэ мүнхэ сурталаараа хатаамал буладһаа олон дахин хатуу бэетэй ба зоригтой хүнүүдые хүмүүжүүлһэн агууехэ хүнэй бюст тээшэ харана. Тэрэ хүн —Ленин. Агууехэ Ленинэй дүрэ түхэлынь инаг дуратай үхибүүд тээшээ хандан: «һурагты, ерээдүй танайл! Коммунизмын тугые таанар улам дээшэнь үргэн мандуулхат!» гэһэн шэнгеэр үзэгдэнэ.

Агууехэ Ленинэй нэрэмжэтэ улицаар ябаһан хүнүүд тэдэ эдиршүүлэй һаналые тааһандал гэшхэдэлээ аалидуулнад. Эдэ ябагшадай дунда инженер, техник, врач, багшанар харагдана. Хүдэр бэетэй, хүсэ шадалаар элбэг хүдэлмэришэд, хүдөө нютагуудһаа айшалжа ерэһэн таряашад эндэ ябана. Тэдэнэр бултадаа гэшхэдэлээ аалидуулан, Владимир Ильичын дүрэ түхэлые илдам зөөлэнөөр харана, «Үнэнэй түлөө! Илалта тээшэ!» гэһэн тангариг дахяад үгэнэ хэбэртэй.

Улан-Удын завод, фабрикын хүдэлмэришэд, бүхы республикымнай ажалшад Владимир Ильичын хамагые илагша һургаалые даган, багша Сталинайнгаа хойноһоо ябанал. Бурят-монгол арад оронойнгоо олонациональна бүхы арадтай гар гараа барилсан, илалтаһаа илалтада дабшанал.

Үсэгэлдэр үдэшэ, ноябриин 6-да, Эхэ оронойнгоо эгээл ехэ һайндэрые ямар бэлэдхэлтэйгээр угтажа байһанаа бидэнэр хаража үзөөбди. 17 жэлэйнгээ нормо дүүргэһэн СССР-эй Верховно Советэй депутат Курочкин, нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгуулиин Улан-Удын городской комиссиин гэшүүн Дарья Шагдыровна Сандакова, судно заһабарилгын заводой фрезеровщигууд Ткачук, Хохряков ба бусад стахановецууд амжалта илалта тухайгаа нүхэр Сталинда эльгээһэн амаршалгын телеграмма ба бэшэгүүд соо хэлээ. Тэдэнэр мүнөө Владимир Ильич Ленинэй бюстын хажуугаар гаража, Советүүдэй талмай тээшэ, демонстрацида ошохо зуураа, улам ехэ илалта түйлэха байһанаа лахин баталан хөөрэлдэнэд. Тэдэнэр омог баяртай нууд..:

Бүхы хүнүүд омогтой баяртайнууд. Бүхы гэр байранууд, бүхы улицанууд һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй, улаан тугууд—манай нангин тугууд холобэшэ болоһон коммунизмын орой тээшэ даллан далбанад. Гэр бүхэндэ улаан тугууд. Улицануудай хажуу талаар шье, хүндэлэншье уряа лозунгнууд элбэг. Агууехэ Сталинай, парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй, ахадүү компартинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй портредүүд олон.

Наранай улам улам дээшээ гараха тудам һайндэрэйхеэр гоёһон хүнүүд улица, талмайнууд дээрэ олон болоно. Ажалшадай колоннонууд улам улам олошорон, суларха пунктнууд тээшэ ошонод. Тэдэнэр правительственна трибунын хажуугаар ябажа гарахадаа, һүр жабхаланта хүсэ шадалаа дахяад харуулхаяа бэлдэнэд. Амжалта илалтануудай хэмжээе гэршэлһэн тоо ба баримтануудтай панно-нуудые демонстрацида гарагшад барижа ябана.

Улан-удынхидэй гэр байрануудта орожо харабал, манай амжалтануудай аша үрэ бодотоороо харагдахал. Эллэб торгон, үнэтэ хилгааһан бүдөөр оёгдоһон гоё һайхан хубсаһануудаар дүүрэн гардероб айл бүхэндэ шахуу биил. Мүнгэн һорьмоһото хара үнэгэн горжеткэ, елэн хара, буржагар борo каракуль захатай пальто простой хүдэлмэришэн, жиирэй албахааг-ша үмдэдэг болоол. Иимэ ажабайдал тухай урдань простой хүнүүд юрэ һанахашье аргагүй байгаа бшуу. Энэ хадаа Агууехэ Октябриин аша үрэ мүн.

Айлай стол дээрэнь, буфет соонь, элдэб амтан эдеэ хоол үдэр бүри элбэгжэнэ. Илангаяа мүнөөдэр һайндэрэй стол билтарма элбэгээр хушагданхай. Хэдэн олон айлнууд столовонуудта тусхай захил хэжэ, эллэб блюдэнүүдые гэр гэртээ асаруулһан байна. Демонстрациин һүүлээр Улан-удынхид түрүүшынгээ духаряа үргэхэл. Тиихэдэ нэгэн һаналаар нигэжэ медүүлхэл:

—Агууехэ амжалтануудта бидэниие зоригжуулагша, зол жаргалта ажабайдалаймнай наран болоһон инаг түрэл эсэгэ Сталин үни удаан саг соо элүүр энхэ ажаһуухынь түлөө! **Д. Гунзынов.**

Бүри эршэмтэйгээр ажаллахабди

Манай фабрикын коллектив үйлэдбэриин шэнэ илалтаар бүгэдэарадай һайндэр — Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33-дахи жэлэй ойе угтаба. Фабрикамнай үнгэрһэн 10 һарын туршада жэлэйнгээ түсэбые дүүргэбэ.

Минии хүтэлбэрилдэг оёдолой цехын бригада октябрь һарынгаа түсэбые 254,8 процент дүүргэжэ, коллективэйнгээ дунда түрүү һуури эзэлэнхэй. Мүнөө жэлдэ бүхы оёдолшод нэгэшье голодһо гаргангүй, эрхим һайн шанартайгаар хубсаһа оёдог болоо.

Инаг Эхэ орондоо, түрэл вождь нүхэр Сталиндаа хизааргүй үнэн сэхэ манай бүхы хүдэлмэришэд эсэшэ сусашагүй ажалаараа иимэ амжалтануудые түйлана.

М. М. Курдюков,
Улан-Удын оёдолой фабрикын ниитэ оёдолой цехын бригадир.

КОММУНИЗМЫН ГЭРЭЛ ТУЯА

Ш. НИМБУЕВ

Мүнөөдэр Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ойн баяр. Инаг түрэл социалистическэ Эхэ оронойнгоо түлөө, бидэниие агууехэ Ленинэй зааһан замаар — коммунизм тээшэ ошоһон һаруул һайхан замаар илалтаһаа илалтада хүтэлэгшэ түрэл Эсэгэ Сталин багшынгаа, эрэлхэг сэсэн большевистскэ партиингаа түлөө барагдашагүй ехэ баяраар, хизааргүй ехэ омогорхолоор бидэнэй сэдьхэл халин халин долгилно...

Мүнөөдэр хаа хаанагүй — Советүүдэй, эмхи зургаануудай, предприятинуудай, колхозно фермэнүүдэй, клубуудай байшангууд дээгүүр, үй түмэн демонстрантнуудай колоннонууд дээгүүр ошотон намилзагша жабхаланта һайхан улаан тугуудые харан харан баясанабди. Тэдэнэй гэрэл бидэнэй зүрхэ сэдьхэл соогуур нэбтэ туяаржа, омог баяр түрүүлнэ, олон юумэ һануулна...

Социалистическэ Ажалай Геройн алтан одо толоруулан демонстрантнуудай колонно соо омог бардамаар гэшхэлэн ябагша наһажаал колхозник гэрэлтэ һайхан бодолнуудта эзэлэгдэнэ. Молхи модон анзаһанһаа хүсэтэ ЧТЗ трактор, самоходно комбайн хүрэтэр ерэһэнээ, хирэ торто болошоһон, газарта няалдашаһан уйдхартай хара гэрээ орхижо, үндэр шэнэ һаруул сагаан, электролампануудтай радиотой, культурна байшан соо ороһоноо тэрэ һанана социалистическэ Эхэ ороноороо омогорхоно. «Шинии хүбүүн үүлэн дээгүүр ниидэдэг болохо, басаганшни Москвада һураад, доктор болохо гэжэ урдань хэлээ һаань, юун гэхэ байгаа гээшэ биб» гэжэ һанаад, һаалиша эжы миһэлзэн гэшхэлнэ. Олондо хүндэлэгдэжэ туг бариад, баранай урда ябаһан дун сагаан һахалтай, ная наһатай үбгэн урданай барга харанхы, үтэли бүдүүлиг сагые мүнөөнэй гэрэлтэ һайхан сагтай жэшэн һанаад, хизааргүй ехэ зол жаргал асарһанайнь түлөө агууехэ Сталин багшадаа үнэн зүрхэнэйнгөө оёорһоо магтаал юрөөл эльгээн, бариһан тугаа улам өөдэнь үргэн гэшхэлнэ...

Зүб даа, зүб! Мүнөөдэр бидэнэй, советскэ хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлые һаруул һайхан далита бодолнууд, хуулита омогорхол эзэлнэ. Ленин—Сталинай агууехэ партиин хүтэлбэреэр советскэ засагай жэлнүүдэй турша соо түйлаһан асари ехэ, бүхы дэлхэйн-түүхэтэ түйлалтануудаараа омогорхонобди.

Һанаад, хараад үзэел: хэды шэнээн ехэ юумэ хэгдээ гээшэб! Хэды шэнээн олон завод фабриканууд баригдаа, һургуули клубууд нээгдээ, трактор комбайнууд үйлэдбэрилэгдөө гээшэб! Хэды шэнээн олон хүнүүд эрдэм мэргэжэл, машина техникэ шудалаа гээшэб!

Дарлал ядаралһаа хэтэ мүнхэдөө мултаржа, нюргаа сэхэлһэн, халима дүүрэн эрхэ сүлөөтэй болоһон, зол жаргалаа эдлэһэн, нэгэ айлай хүүгэд шэнги ахадүүнэр болоһон манай хүнүүд хүсэн түгэс большевистскэ партиин хүтэлбэреэр социалистическэ общество байгуулаад, бата бардам алхамаар урагшаа, коммунизм тээшэ шууд дабшажа ябана. Манай хүнүүд социалистическэ гүрэнэй гражданинууд байһандаа омогтой, Эхэ оронтоёо эльгэ зүрхөөрөө холбоотой. Манай бүхы илалтанууд эгээ энээнһээ эхитэй, эгээ энээнһээ үндэһэтэй.

Эгээ иимэһээ Валерий Чкалов дэлхэйн түүхэдэ анха түрүүлэн хойто полюс дээгүүр ходо ниидэжэ, Аба оронойнгоо алдар солыень аяар дээшэнь үргөө, Алексей Стаханов баатарлиг ажалаараа бүгэдэарадай гайхамшагта хүдэлөөндэ эхи табяа, Александр Матросов Эсэгэ ороноо хамгаалан, үзэгдөө дуулдаагүй героизм харуулан, баатарай үхэлөөр унаа.

Эгээ иимэһээ колхозой адуушан табин гүүнһээ табин унага абажа түлжүүлнэ, заводой хүдэлмэришэ табан жэлэй даалгабариие нэгэ жэл соо дүүргэнэ, советскэ эрдэмтэн шэнэ шэнэ гайхамшагта нээлтэнүүдые хэжэл хэжэл байна.

Эгээ иимэһээ дошхон түргэн мүрэнүүд манай хүнүүдэй хүсэндэ диилдэжэ, хуудам хооһон байһан талануудые уһалан хүрьһэжүүлнэ, олон зуугаад жэлдэ тэдээнэй даража байһан эршэ хүсэниинь электроэнерги болгогдоод, заводой станок хүдэлгэнэ, поли дээрэ электротрактор ябуулна, колхознигой гэр соо Ильичын лампочкаар гэрэлтэнэ.

Эгээ иимэһээ советскэ эрдэмтын ухаагаар болон, Хара далайн эрьедэ ургадаг байһан яблока Якутида ошожо нютагжана...

Ажаглаад, шагнаад үзэел! Мүнөө Днепр, Волга, Аму-Дарья тээһээ хайлаа хүрзын абяан дуулдажа байна. Теэд, хэдэхэн жэл үнгэрөөд байхада коммунизмын асари ехэ барилганууд дүүргэгдэнхэй, хүнэй хүсөөр тогтоогдоһон ехэ нуурнууд долгилжо, гайхамшагта каналнуудаар нюдэ алдама талануд руу мүнхын уһан урдажа байхал, жэмэстэ садууд ногооржо, таряан далай долгилжо байхал!

Һайхан даа, һайхан! Мүнөөдэр — Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 33 жэлэй ойн баярай үдэр бидэ, советскэ хүнүүд, коммунизмын һаруул һайхан гэрэл туяагайнь манай бүхы ажабайдалда нэбтэрэн ороһониие элитээр мэдэрэн баясанабди.

Энээниие, электрическэ аппарадаар үнеэгээ һаажа захалһан һаалишашье, гоёлойнгоо платьеые электроутюгаар заһажа байһан трактористка басаганшье, электрогүсэ соо шара улаахан сайгаа шанаад, уужа һууһан эмгэн эжышье мэдэрэн омогорхоно.

Энээниие, электрохюрөөгөөр хёосо хюрөөдэжэ байһан дарханшье, «Родина» приемник дээрээ Москвае олоод, ирагуу һайхан дуу шагнажа байһан холын гүүртын малшадшье, жэмэстэ модонуудайнгаа нарайхан эшэнүүдые үбэлэй хүйтэнһөө хамгаалхын тула дулаалан орёожо байһан колхозой садоводшье мэдэрнэ.

Энээниие, инженер Ковалёвой үүсхэһэн методээр стахановецуудайнгаа дүрэ шадабариие шэнжээд, тэрээниие бүхы хүдэлмэришэдэйнгөө шадабари болгоһоной ашаар ажалайнгаа бүтээсые эрид ехээр дээшэлүүлһэн заводой инженершье мэдэрнэ.

Энээниие, С. Бабаевскиин «Газар дээгүүр сасарһан гэрэл» гэжэ романиие аша хүбүүндээ уншуулжа һууһан үбгэн колхозникшье мэдэрнэ.

Һайхан даа, һайхан! Теэд үглөөдэр, хойто жэл, табан жэл, арбан жэл үнгэрөөд байхада хэды шэнээн үлүү һайхан болохо гээшэб. Ажабайдалнай хэды шэнээн үшөө баян дэлгэр болохо гээшэб! Хэды шэнээн олон нюусанууд тайлагдаха, үнэтэ шэнэ нээлтэнүүд хэгдэхэ, бүри һайхан юумэнүүд һалбарха гээшэб!

Хүсэ багатайхан анха түрүүшын мөөритэ трактораи ерэжэ, колхознигуудые баясуулһаар удаан саг үнгэрөөгүй. Теэд мүнөө харыт: хэды шэнээн олон, хүсэтэ тракторнууд колхозуудай полинууд дээгүүр хүнхинэжэ ябана гээшэб!

Түрүүшын комбайнай ерэжэ, таряашадай ажалые хүнгэдхэһөөр олон жэл үнгэрөөгүй. Теэд мүнөө таряан далай соогуур бүри шэнэ—самоходно комбайнай долгитон эбхэржэ байһан алтан таряалан дундуур тамаржа ябахыень харанабди!..

Манай түйлалтанууд хизааргүй ехэ. Социалистическэ Эхэ ороноймнай шарай үдэрһөө үдэртэ улам улам һаруул һайхан болоно. Арад зонoймнай ажабайдал үдэрһөө үдэртэ, жэлһээ жэлдэ улам улам баян дэлгэр, хүхюун сэнгэлиг болоно.

Бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн манай агууехэ Эхэ орон тээшэ түйлай ехэ баяр баясхалантайгаар харана. Социализм байгуулжа байгаа арадай демократиин оронуудай ажалшад манай жэшээгээр зоригжон, илалтаһаа илалта тээшэ дабшана.

Капиталай оронуудтахи дарлагдаһан үргэн олон ажалшад ёһотой эрхэ сүлөө, ёһотой зол жаргалые имагтал социализм асарха байна гэжэ улам бүри батаар ойлгоно.

Октябриин агууехэ идеянууд алишье ороной ажалша хүнэй зүрхэ сэдьхэлые гэрэлтүүлнэ, тэдэниие социализмын түлөө тэмсэлдэ зоригжуулна. Эдэ идеянууд эрхэ сүлөөгөө, зол жаргалаа хамгаалан, американска арьяатадтай тэмсэжэ байгаа корейскэ баатарлиг арадые зоригжуулна. Эдэ идеянууд олон зуун жэлдэ дарлагдаһан түбэд арадта эрхэ сүлөө абаашажа ябаһан хитадай солдадуудые зоригжуулна...

Һайхан даа, һайхан! Иимэ жабхаланта һайхан саг үедэ, сталинска саг үедэ ажаһуухаһаа үлүү ямаршье зол хуби байхагүй гэжэ һанахадаа советскэ хүнүүдэй сэдьхэл гүнзэгы ехэ омог баяраар билтарна. Инаг түрэл социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлхын түлөө, алдар солыень улам арбидхахын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр, толотомо амжалтатайгаар ажаллаха зориг хүсэл тэдээнэй сэдьхэлдэ түрэнэ.

Мүнөөдэр, Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин алдарта һайндэр, бидэнэр омог баяраар халима дүүрэн сэдьхэлэйнгээ гүнзэгыһөө хүсэтэй һайханаар дууланабди:

«...Агууехэ Ленин хэтымнай
зам заагаад,
Аянгын дундуур алтан наран
бадараа,
Ажал габьяада бултыемнай
юрөөгөөд,
Арадтаа үнэн ябахаар Сталин
һургаа.
Арадуудай жаргалай найдамта
тулгуур
Арюун түрэл Эхэ оромнай
алдаршыш
Арадай алтан туг, советскэ
нангин туг,
Илалтаһаа илалтада
хүтэлыш!..»

Жаргалтай байдалаараа омогорхоноб

Мунхаг харанхы хуушанай барай байдалһаа бидэниие Агууехэ Октябрьска революци сүлөөлөө. Советскэ засагай, большевистскэ партиин үдэр бүриин анхаралай ашаар олоһон жаргалтай, сүлөөтэй колхозно байдалаараа омогорхоноб. Мүнөө хэдэн жэл удаагаар колхозой һүнэй-товарна фермэдэ һаалишанаар хүдэлмэрилнэб. Тиихэ зуураа, нэгэшье түл гарзагайда оруулаагүй, жэлһээ жэлдэ ашаалтэ түлбэри абадагби.

Мүнөө дэлхэйн гурбадахи империалистическэ дайн сэрэгые үүдхэн бужэрөөгшэ англо-американска бүлэг тонуулшадай аяг ааша зэбүүрэлыемнай хүргэнэ. Империалистнууд хадаа коммунизм байгуулха амгалан ажалыемнай таһалдуулха, үри хүүгэдыемнай хюдаха һанаатай. Бүтэхэгүй. Немецкэ фашистнай дээрмэшэдһээ Эсэгэ оронюо баатараар хамгаалалсажа наһа барһан минии наһанайм нүхэр, үхибүүдэймни эсэгэ, Советскэ Союзай Герой Цырендаши Доржиев, Советскэ Армиин бүхы сэрэгшэд болбол үхибүүдэйнгээ баяртай жаргалтайгаар үдэхын тулада тэмсээ юм. Бидэнэрэй үхи хүүгэднай эрдэм һуража, хэншье болохо аргатай. Тэдээнэй урда ямаршье һургуулиин үүдэн нээлтэтэй. Мүнөө минии ехэ хүбүүн Бато-Далай оньһото трактор машинануудые шудалжа, тракторна бригадын бригадирай туһалагшаар хүдэлмэрилнэ. Балдан-Доржо, Дондок хүбүүдни долоонжэлэй һургуулида һуража байнад.

Эхэ оронойнгоо, өөрынгөө хүбүүдэй зол жаргалай түлөө бидэнэр эсэхэ сусахые мэдэнгүй ажалланабди. Мүнөө нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэжэ байнабди. Манай колхозой парторганизациин агитаторнууд агитационно-ойлгуулалжын хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Парторганизаци болбол хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие хододоо ябуулжа байдаг юм. Манай участогта даалгагдаһан агитатор Эрдэни Цыренов болбол агитационно хүдэлмэриин талаар баян дүй дүршэлтэй хүн юм. Нүхэр Цыреновэй хөөрэһэн хөөрөөн хадаа ехэ ойлгомжотой, хододоо һонор тодо байдаг.

Манай колхозой малшад бүгэдэ, арадай һайндэр—нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрэй хүндэлэлдэ малай үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэхэ, ниитынгээ малажалые саашадань хүгжөөхэ уялгануудые абанхай.

Бадгар Ракшеева, Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

Чимит ЦЫ. Е. ДАМБАЕВ

Коммунизмын үглөө

Хүндэ залаата таряагаа хуряагдаһан
Хүдөө полинууд амаран дууранал.
Шадамар басагад дуугаа дуулан
Саһа хүрөө тогтоон ябанал.
Хабтагай дайда хабараа хүлеэжэ,
Хаба хүсэеэ зангидан суглуулнал.
Амгалан байдалай үндэр шэниисэ
Алтаран хиидхэл, хиидхэл,
хиидхэл...
Коммунизмын арюухан үглөө,
Хүнэй жаргалай булаг энэл.
Ялабхима хара алтаа тээһэн
Яруу вагонеткэнүүд хурдаар
гүйлдэнэ.
Ород инженерэй комбайн нүүрһээ
Олоной хүсые арбилан үрэмдэнэ.
Хадын мастер, сталинскэ лауреат
Хасарайнгаа хүлһэ аршан байжа,
Эдир хүбүүд, ерээдүйн шахтёрнуудай
Эрдэмые ажалтайнь хамта заанал.
Коммунизмын арюухан үглөө,
Хүнэй жаргалай булаг энэл.
Заводой корпусой ойруур токарьнууд
Залуухан мододы зэргэлүүлэн тарина.
Номито мүшэрнүүд, сонхоёо нээхэдэнь
Ногоорон, сэсэглэн, уряалан байхал.
Хүндэтэ депутат, мэргэн дархан
Хүүгэдэй тэргын мөөри бэлдэнэ.

Шэл цементээр толорһон заводһоо
Шэнэхэн паровозууд бүтээгдэн
гарана.
Коммунизмын арюухан үглөө,
Хүнэй жаргалай булаг энэл.
Замуудай тухай, жаргалай тухай
Залуухан агроном роман зохёогоо.
Колхозойм дууе Москваһаа наашань
«Коминтерн» станци эфирээр
дамжуулаа.
Нарата талмайда түбхинэһэн нютагтам
Нарайлгын шэнэхэн байшан тогтоо,
Энэ үглөөгүүр, үүрэй толоноор
Ерээдүйн Герой—хүбүүн түрөө.
Коммунизмын арюухан үглөө,
Хүнэй жаргалай булаг энэл.
Агуу Москвадам хилын саанаһаа
Арадуудай түлөөлэгшэд айлшаар ерэа.
Шэнэ илалтыемнай баясан хаража
Сэдьхэлэйнгээ дулаахан үгые хэлэа.
Туркменскэ, Крымскэ каналнуудые
байгуулхые
Түрэл Сталин бидэндэ заагаа.
Барилгын модо Бурят Монголнай
Баярлан тиишэнь эльгээжэ захалаа.
Коммунизмын арюухан үглөө,
Хүнэй жаргалай булаг энэл.

Колхозно ажалаймнай баяр

Би племенной фермэдэ һаалишаар 13 жэл хүдэлмэрилжэ байнаб. Өөрынгөө дааһан үнеэдые жэл бүри түрүүлжэ, тугалнуудыень бүрин бүтэнөөр түлжүүлдэгби. Энэ жэлдэ 11 үнеэнһээ 9 тугал абанхайб. Ноябрь соо үшөө 2 тугал абахаар хараалагдана. Мүнөө эндэхи 3 артель нэгэдэжэ, республика соогоо томо колхозуудай нэгэн болоод, хүгжэлтынгөө шэнэ шатада ороһон байна. Артельнай 55 мянган гектар газартай, 23 мянга үлүүтэй адуу малтай, поли дээрэнь 11 трактор, 5 комбайн ба хүдөө ажахын бусад олон машинанууд хүдэлмэрилнэ. Нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр — декабриин 17 болотор ехэ хүсэтэй шэнэ гидроэлектростанци баригдажа дүүргэгдэхэнь. Энэнэй ашаар хүдөө ажахын хүндэ хүдэлмэринүүд механизацилагдаха юм. Механическа аргаар үнеэ һааха аппарат, малай тэжээл буйлуулха машинанууд хүдэлгэгдэхэ байна.

Колхозно байгуулалта бидэндэ жаргалта ажабайдал асараа. Урдань манай бүлэ баяшуулай барлагынь боложо, гар хүлөө холотороо хүдэлбэшье, үнөөхил үлэсхэлэн зандаа ябагша һэмди. Үзэг бэшэг мэдэхэгүй, хамаг юумээр хододоо дутамаг, уйтан ба хүйтэн гэр соо һуудаг бэлэйбди. Мүнөө һаруул, дулаан байшан соо, баян бардам ажаһуунабди. Нёдондо би 636 ажалта үдэр оложо, тэрээндээ мянгаад түхэриг мүнгэ, 700 килограмм овощь, пүүд шахуу тоһо, 762 килограмм ороохо, 63 килограмм мяха абаа һэм.

Ингэжэ Ленин—Сталинай партиин, Агууехэ Октябриин олгоһон эрхые эдлэн, жаргажа байнабди. Инаг түрэл Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые, эб найрамдалай хэрэгые улам бэхижүүлхын түлөө бүси һайнаар, эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр ажаллахабди.

Долсон Доржиева, Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой племенной МТФ-гэй һаалишан.

Зураг дээрэ: Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой племенной МТФ-е даагша Б. Чойнзонов курса дүүргэжэ ерээд, механическа аппарадаар үнеэ һааха тухайда фермынгэ һаалишадтай заняти хэжэ байна.

М. Миневэй фото.

Эб найрамдалай хүсэнүүд илагдашагүй

Эб найрамдалай түлөө бүхы тэмсэлшэдэй һайн һайхан һанал бодолые татан байдаг манай Эхэ ороной зүрхэн— Москва городто үнгэргэһэн үдэрнүүдээ би хэзээдэшье мартахагүйб. Союзуудай Байшангай уужам ехэ Колонно зал соо эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна Хоёрдохи конференциин заседанинууд болоо. Советскэ олонациональна арадай 1172 түлөөлэгшэд эндэ сугларһан ба тэрэ тоодо би байлсаһан байнаб. Тэдэнэй дунда хүдэлмэришэд, колхознигууд, эрдэмтэд, искусствын ба литературын ажал-ябуулагшад олон байгаа.

Конференци хадаа эб найрамдалай хэрэгтэ советскэ арадай гүнзэгы ехээр үнэн сэхэ байһые сэдьхэл зүрхэ хүдэлгэмөөр харуулаа. Советскэ Союзай олонациональна бүхы арадуудай эб найрамдалай түлөө хэлбэришэгүйгөөр тэмсэхээр, эб найрамдалай хэрэгые хамгаалхаар бэлэн байһые, Советскэ правительствын эб найрамдалда дуратай гадаадын политикые советскэ бүхы хүнүүдэй нэгэн һаналаар дэмжэдэг байһые эли тодоор гэршэлээ.

Мүнөө американска империалистнууд хадаа эрхэ сүлөөдэ дуратай Кореядэ добтолон ороод, тэрэнэй амгалан городуудые ба тосхонуудые һандарган хооһолжо, эхэнэрнүүд, үбгэд хүгшэд ба хүүгэдые алажа хюдажа байна. Ингэжэ англо-американска империалистнууд дэлхэйн гурбадахи дайе үүдхэхээ оролдожо байна.

Зүгөөр эб найрамдалай тала баригшадай нэгэдэмэл хүсэнүүд энээндэнь эсэргүү дабагдашагүй хэрэм хаалта болон бодобо.

Бүхы түрүү хүн түрэлтэнэй гениальна вождь И. В. Сталинай хүтэлбэреэр манай агууехэ Советскэ Союз эб найрамдалай түлөө хүсэтэ хүдэлөөе толгойлжо ябана.

Энэ агууехэ хүдэлөөндэ бүхы дэлхэйн түрүү хүн түрэлтэн оролсоно. Энэ хүдэлөөн үдэр ерэхэ бүри эмхитэй боложо, үргэдэжэ ба хүгжэжэ байна.

Советскэ Союзай арадууд эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна хоёрдохи конференциин хүдэлмэриие нэгэн һаналаар һайшаан дэмжээ. Манай ороной, тэрэ тоодо манай республикын, предприятинууд ба колхозуудта арад олоной хабаадалгатай митингнүүд боложо, конференциин дүнгүүдые зүбшэн хэлсэнэ.

Конференциин хүдэлмэриин дүнгүүдые зүбшэн хэлсэхэ зуураа советскэ хүнүүд англо-американска империалистнуудай гэмтэ политикые шоо шобто харана. Социалистическэ Эхэ оронойнгоо ашаг туһын тулада эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаха уялгануудые абана.

Иволгын аймагай центрын ажалшадай һаяхан болоһон суглаан дээрэ колхозница Ц. Цыдендашиева нигэжэ мэдүүлбэ:

—Үнгэрэгшэ дайнай хүндэ хүшэрые бэеэрээ үзэһэн бидэнэр эхэнэрнүүдэй нюдэнэй нёлбоһоной хатаагүй байхада американска дай үүдхэгшэд Корейскэ арадай-демократическа республикын газар дайдые улаан шуһаар будажа байна. Тэдэнэр ямаршье юумын урда зогсоногүй. Үбгэд, хүгшэдые, нилха хүүгэдые хюдана. Хомхой хобдог харшангууд дэлхэйе улаан шуһа руу шиихаха гэжэ хүсэнэ. Теэд тэдэнэй һанал хэзээдэшье бэелүүлэгдэхэгүй. Эб найрамдалай хүсэн барагдашагүй, агрессорнуудтэ амыень мэдүүлхэл байха. Бүхы түрүү хүн түрэлтэн эб найрамдалай илахын түлөө тэмсэнэ. Эхэ оронойнгоо аша туһада манай колхозой гэшүүд эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллана. Бидэнэр богонихон болзор соо малай дулаан байрые баряабди. Ниитынгээ ажахые бүри арбидхахын тулада үнэн зүрхэнһөө хүдэлмэрилхэбди. Дай үүдхэгшэдые захадаха хүсэн дэлхэй дээрэ бии. Эб найрамдалай түлөө арадуудай тэмсэлые манай . инаг багша нүхэр Сталин ударидана.

Саянтын МТС-эй коллектив конференциин дүнгүүдые зүбшэн хэлсэхэдээ, тракторнууд ба хүдөө ажахын машинануудые заһабарилха квартальна түсэбөө Октябрьска революциин 33-дахи ой хүрэтэр, жэлэй түсэбые нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр хүрэтэр дүүргэхэ уялгануудые абаад, тэдэнээ амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Иимэ жэшээнүүд олон.

Эб найрамдалда дуратай агууехэ советскэ держава тээшэ бүхы оронуудай простой хүнүүд ехэ найдалтайгаар ба омогтойгоор хаража байна. Советскэ хүнүүдэй зохёон байгуулхы баатарлиг ажал, эб найрамдалай түлөө тэдэнэй элэбхитэй тэмсэл эб найрамдалай тала баригшадай уласхоорондын хүдэлөөндэ хабаадагшадые улам зоригжуулна.

Эб найрамдалай хүсэнүүд илагдашагүй!

Б. Тугутов, Социалистическэ Ажалай Герой.

Советскэ патриодой үгэ

Сэлэнгэ мүрэн бурзан сагаан хөөһөөр эбхэрэн долгилно. Хүсэ ехэтэ хүүюур ногоон долгиниинь үнгэн онгосонуудые хүмэрюулхээр лэ. «Теэд долги ехэтэ далай бээрэ, дошхон урадхалта мүрэн дээрэ тамархаяа, холын замда зорихоёо тон хариха аалди? Үгы даа! Юундэб гэхэдэ, колхознай дүрбэн катертай болоо. Урдань Красный Яр тосхоной загаһашад ажалша улаан альганайнгаа холотор һэлюурдэжэ Сэлэнгые үгсэдэг һэн. Теэд мүнөө манай колхозой загаһашад Байгал номин далайһаа бариһан баян олзоёо катераар зүдхүүлэн ерэдэг болонхойл» гэжэ Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой үбгэн колхозник Жилин загаһашадай катернуудай сэгээн долгиние хаха эсхүүлэн ябахыень харахадаа, мүнөөнэй жаргалта байдал тушаа нигэжэ хэлэнэ.

«Гансашье катернууд бэшэ даа. Колхозно тосхониие мнай харахадаа, танихагүйлтэ. Урданай харанхы Красный Ярта мүнөө электрын гэрэл яларна, Эхэ оронойнгоо зүрхэн — Москваһаа, республикынгаа столица Улан-Удэһээ һүүлшын мэдээнүүдые шагнанабди, колхоздомнай механическа сушилка, тээрмэ, пилорама хүдэлнэ. Тэрэ саана, шэнэ хушалтануудаараа ялбайгааша үхэрэй, хониной, шубуунай ба малай бусад олон типовой байрануудые харана гүт? Харангүй яаха һэмта. Иимэ тоогоор аржылдан харагдана хаям. Сэбэр һаруул иимэ байранууд соо олон мянгаад малнуудаа үсхэбэрилнэбди. Энэ жэлдэ мүн силосэ башни барижа, тэрээн соо малайнгаа эдихэ шэмэтэ тэжээл хээбди. Тиихэдэ колхознигуудай үндэр сагаан байшангууд урдын тосхоной набтагар хара гэрнүүдтэй жэшээлхээр гээшэ аал?...

Хэтэ мүнхын жаргалай агууехэ нарые манай арадта имагтал большевистскэ парти, тэрэнэй вождьнор Ленин ба Сталин асараа. Тэдэнэрэй сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр манай арад зон баяд ноёдые, помещигүүд ба капиталистнуудые хүзүүн дээрэһээ хобхолон хаяжа, тэдэнэй саг үргэлжын унаа байхаяа болёо юм. Ингэжэ, Агууехэ Октябриин һүүлээр манай арад жаргалта байдалай замда ороо. Советскэ засагай үедэ манай газар нютагай түхэл шарай танигдахагүйгөөр хубилаа. Энээниие бидэнэр өөрынгөө нюдөөр эли тодо харанабди. Манай эндэхи 3 колхозуудай нэгэдэлгэ хадаа хүдөө ажахын хүгжэлтын шэнэ шатада ороһыень гэршэлнэ...

Манай үедэ — советскэ үедэ простой хүнүүд хүндэтэй ба засагай дээдэ органдо һунгагдаха хүрэтэрөө үргэн ехэ эрхэтэй болоо. Жэшээнь, манай Трофимка — анханда загаһашадай башлак ябаһан хүбүүн — үнгэрэгшэ хабар СССР-эй Верховно Соведэй депутат болгогдон һунгагдаа юм. Манай нютагаархин иимэ ехэ эрхэтэй, иимэ ехэ жаргалтай, ажана тэниглэн һуужа байнабди. Тиимэһээ үбгэн наһатай болоһон бишье үшөө олон олон жэлдэ амиды һуужа, коммунизмын гэрэлтэ үдэрые хараха хүсэлэнтэйб» гэжэ үбгэн колхозник үнэн зүрхэнэйнгөө үгэнүүдые хөөрэнэ.

Б. Мунгонов.

Эрхим шанарай 42 бригаданууд

Зүүн-Сибириин түмэр замай Улан-Удын отделениин коллектив түмэр замые шанар һайнтайгаар заһабарилхын түлөө мүрысөө эмхидхэжэ, гоёхон амжалта түйлаба. Мүнөө 42 бригаданууд «Эрхим шанарай бригаданууд» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөө. 200 гаран казанцевска ба морозовско бригаданууд октябриин хоёрдохи хахадта 195,5 километр харгы хүдэлмэриингөө һүүлдэ, сүлөөтэй сагтаа заһабарилба.

АРАДУУД, ҺЭРГЭГ БАЙГТЫ!

Цэдэн ГАЛСАНОВ

Агуүехэ Октябрьска социалистическэ революциин арбан жэлэй ойһоо нэгэ хэды урда тээ, 1927 оной сентябрьда, нүхэр Сталин хилын саадахи хүдэлмэришэдэй түрүүшын делегацитай хөөрэлдэхэдөө, ингэжэ хэлээ бэлэй: «...уласхоорондын революциин ба уласхоорондын реакциин саашадаа хүгжэлтынь ябаса соо дэлхэйн хэмжээнэй хоёр центр бии болохо юм: социализмда зорижо ябаа оронуудые бэедээ татажа байгаа социалистическэ центр ба капитализмда шармайн таталдажа ябаа оронуудые бэедээ татажа байгаа капиталистическэ центр» (И. В. Сталин, Зохёолнууд, т. 10, нюур 135). Теэд мүнөө Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин гушан гурбан жэлэй ой дээрэ эдэ хоёр центрнүүдэй үндэһэн илгаань улам улам эли болон тобойжо ерээ! Эдэ илгаанууд үдэр бүри манай нюдэндэ тодоргой болон харагдана.

Нэгэниинь, социалистическэ центрынь, хододоо унтаршагүй арюун туяагаар гэрэлтэжэ байдаг, амгалан тайбан ажал байдалай һүлдэ болоһон коммунизмын гуламта. Нүгөөдэнь, капиталистическэ центрынь, Трумэн, Ачесоной табиһан түймэрэй хара утаан соо хахажа байдаг, дайн сэрэг, үлэсхэлэн хооһон, үбшэн зоболоной һүлдэ болоһон капитализмын хара нүхэн.

Мүнөө абаад үзэе.

Манай түрэл советскэ правительствын тогтоолоор, Волга мүрэн дээрэхи Песчаный гэжэ арал дээрэ асари ехэ Сталинградска гидроузел байгуулагдахаар хараалагдаад, халуун ажал бусалжа байна. Энэ үедэ Номгон далай дээрэхи Уэйк арал дээрэ шуһаша муухай Трумэн Макартур хоёр уулзаад, Уолл-стридэй гар гэнжэ хангирган һуухадажа, сэрэг дайнай шэнэ һүбэгшэлгэнүүдые үүдхэхэ тухай бэе бэеэ үнэрдэлдэн байжа хэлсэбэ.

Манай орон дотор арадай жаргалай түлөө агуүехэ барилга байгуулгануудай бодожо, коммунизмын гэрэл туяагай улам улам хурсадажа байхада, капиталай оронуудта ажалшан арад зониие богоол барлаг болгожо, дэлхэйе хабхар түрмын хабхагаар хааха гэжэ империалистическэ һүрэг ноходууд хорон шарандаа шүдөө хабирна.

Ленинградай суута Кировскэ заводой хүдэлмэришэд Куйбышевска гидроэлектростанциин абарга ехэ турбинануудые шудхажа байна. Советскэ арадай эрхим хүнүүд — хүдэлмэришэд, колхознигууд, эрдэмтэд, искусствын хүдэлмэрилэгшэд уранзохёолшод — эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна конференциин дүнгүүд тухай арад зонойнгоо урда тоосоогоо хэжэ байна.

Тиихэдэ, гитлеровскэ түхэлэй трумэновска алууршад Кореяын городуудые газартай тэгшэлжэ, амгалан зонииень сахада үлгэжэ, гэмтэ муухай аашануудые гаргажа ябана.

Германска демократическа республикын ажалшад нэгэдэмэл, бэеэ даанхай, демократическа, эб найрамдалда дуратай Германиин түлөө гэһэн уряа доро Арадай палатада һунгалтануудые хэжэ, Национальна фронтдо тон ехэ илалта асараа. Гадна, арадай демократиин оронууд урдань үзөөгүй ехэ амжалтануудые арадай ажахын али бүхы һалбаринуудта түйлажа, социализмын арюун замаар эрид шууд дабшажа ябанад. Эрхэ сүлөө ба оронойнгоо бэеэ даанхай байдалые дайлан абаһан агууехэ хитад арад коммунистическэ партиингаа ударидалга доро арадай-демократическа байгуулалтаяа амжалтатайгаар бүхэжүүлжэ байха юм.

Тиихэдэ, «дай үүдхэгшэ № 1» гэжэ дэлхэйн зоной дунда бузар нэрэеэ гараһан Уинстон Черчилль пэсхылгэжэ Данида ерэжэ архидаад, аашынгаа хүдэлхэдэ: «Бидэнэр бултааран атомна бомбо Холбоото Штадууд хоёрой хамгаалга доро байна гээшэбди»—гэжэ Даниин социал-демокрадуудта хэлэбэ.

Манай олонациональна орон дотор, мүн арадай демократиин оронууд болон сүлөөтэ Хитад дотор арад зоной ажамидаралай, соёл болбосоролой хэмжээнүүд хоног бүхэндэ һайжаржа, дээшэлжэ байна. Ерээдүйе байгуулха үетэн — манай жаргалан түгэлдэр багашуул бүхы манай Эхэ ороной, агуүехэ Сталинай халуун анхарал доро сэсэг шэнгеэр һалбаран, манай үрэжэл түгэс газар нютагуудые золто хонгёо энеэдээр баярлуулна. Олон үхибүүдтэй эхэнүүдые орден медальнуудаар шагнаха тухай Верховно Советүүдэй Президиумүүдэй Указууд советскэ ороной сүлөөтэ газетэнүүд бүхэндэ таһалгаряагүй толилогдоно. Эб найрамдалай тала баригшадай суглаанууд дээгүүр Эхэ-Геройнуудай эрэлхэг үгэнүүд зэдэлнэ.

Тиихэдэ, шэнэ дайн сэрэг үүдхэгшэд ба тэдэнэй «идеологиин» хөөтэй тогоо долёогшод хүн зоной тооe үсөөдхэхэ ёһотой гэжэ «номножо» байнал. Американска зарим бузар «эрдэмтэд» хэтэрхэлээ, англо-американска сэрэгэй блогой оронуудһаа бэшээр, бусад бүхы оронуудта хүн зоной ургалтые зогсоохын хэмжээ абаха, элдэб аюул ба бэрхэшээлнүүдһээ бэеэ абархын түлөө арбаад миллион хүниие хюдаха ушартай байна гэжэ хорото могойн хадхуураар, галзуу шоныи шүлһөөр бэшэнэ. Эдэ «номнолнуудайнь» үндэһэн юун бэ гэхэдэ: дэлхэйн арадуудһаа дай үүдхэгшэдэй үхэтэрөө айжа байгаа ябадал, хүн зониие атомна бомбоор ба бусад арга зэбсэгүүдээр хюдажа, үсөөн болгохо гэһэн оролдолго, хүнэй шуһан дээрэ баяжан, олзоёо арбидхаха гэһэн һэдэлгэ, Уолл-стридэй һүрэг монополистнуудай засагые ойро зуурашье һаань бүхэжүүлжэ абаха гэһэн хүсэл бололтой.

Манай орон дотор, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал гэһэн нангин үгэ улам хүсэтэйгөөр зэдэлжэ байна. «Бидэнэр эб найрамдалай түлөө тэмсэнэбди, эб найрамдалай хэрэгые хамгааланабди», — нүхэр Сталинай энэ сэсэн мэргэн заабари бүхы дэлхэйн эб найрамдалай тала баригшадай түүхэтэ ехэ тэмсэлэй туг һүлдэ болоо. Советскэ арад мүнөө амгалан тайбан ажал хүдэлмэри дээрээ сүлөөгүй байна. Коммунизмын гэрэлтэ һайхан ордониие баатарлиг ехэ далайсатайгаар байгуулжа байна. Энээгээрээ эб найрамдалда дуралдаг арад түмэнэй зүрхэ дулаасуулжа, тэрэнэй тэмсэлэй зориг хурсадхана, илалтын этигэл түрүүлнэ.

Тиихэдэ, Уолл-стридэй империалистическэ золигуудай элеэлүүлжэ, гэнжэһээн табиһан философилогшо ноходууд «юуншье һаань, дайн...» гэжэ хусалдан һоёролдонод. Юуншье һаань, дай хэхэ хэрэгтэй, үнгэрхэдөө мүнөөнэй бүхы соёл болбосоролшье үгы хэгдэг, бүхы хүнүүдшье хюдаргдаг, газар дэлхэй дээрэ гансал хулганаан таракан хоёршье үлэг, хамаагүй гэжэ тэдэнэй жэрхэштэй муухай хара «идеологи» хэлэнэ.

Арадууд, һэргэг байгты!

* * *

Агуүехэ Октябрьска социалистическэ революциин гушан гурбадахи ойе олонациональна советскэ арад болбол бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал байгуулхын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлэй оршон байдалда, коммунизм байгуулгын сталинска түсэбые илалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмсэлэй оршон байдалда угтажа байна.

Манай Бурят-Монголой ажалшад — хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигенци — энэ ойе мүн лэ ехэ амжалтануудаар хүндэлбэ. Энэ жэлэй гурбадахи кварталда Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ илажа, ВЦСПС ба зам харилсаанай Министерствын дамжуулгын Улаан туг абаһан Улан-Удын Ленинэй ордето ПВЗ-гэй инструментальна цехын солото фрезеровщица Дарья Сандакова, эб найрамдалай тала баригшадай II Бүхэсоюзна конференциин делегат, Социалистическэ Ажалай Герой колхозник Тугутов, Москвада болохоёо байһан бурят-монголой советскэ литературын Вечертэ «Үүрэй толон» гэжэ эрхим роман бэшэһэн бурят-монголой хуушанай уранзохёолшо, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Хоца Намсараев, — эдэнэр мүнөө арад зонойнгоо аюун захяа дүүргэжэ, эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ ябанад.

Дайн сэрэг үгы болог!

Энэ лозунгые мүнөө Стокгольмско Уряа доро гарнуудаа табиһан дэлхэйн 500 миллион шахуу хүнүүд нэгэн дуугаар хашхарна.

Дайн сэрэг үүдхэгшэдэй хэршье хоролхоо, аашалаа һаань, дэлхэйн хүсэн эб найрамдалай лагериин талада байна.

Эб найрамдалай лагерь хэзээдэшье илаха!

Арэдай демократиин оронуудай шэнэ амжалтанууд

Американска империалистнууд ба маршаллизованно оронуудтахи тэдэнэй нүхэсэгшэд тус гүрэнүүдэй экономикые буу зэбсэг түргөөр бэлэдхэхэ ябадалда, дэлхэйн шэнэ дай бэлэдхэхэ ябадалда зорюулна. Энэнь капиталистическэ оронуудай ажалша олоннитэдэ шэнэ гасалан зоболон ба үгырэл хооhорол тохёолдуулна. Хүн зонойнь ажабайдалай хэмжээн саг үргэлжэ доошоо ороно, үргэн хэрэглэлэй эд бараануудай ба эдеэ хоолой сэнгүүд улам хүндэрнэ, налогууд ехэ болгогдоно, гэр байрын барилгада ба социально-культурна хэрэглэмжэдэ мүнгэ зөөри hомололго хаhагдана. Капитализмын оронуудтахи мүлжэн дарлагша бүлэг этэгээдүүд олон миллион ажалшадые дээрэмдэн, өөhэдынгөө хара хубиин хэрэгые хангана.

Советскэ Союздахи ба арадай демократиин оронуудтахи байдал гаж ондоо байна. Социализмын лагерьтахи общественнэ үйлэдбэриин ургалтань арадай ажабайдалай материальна ба культурна хэмжээнэй хэлбэришэгүй дэбжэлгэтэй сэхэ шууд холбоотой байна.

Энэ оной гурбадахи квартал соо арадай ажахын түсэбүүдые дүүргэлгын дүнгүүд арадай демократиин оронуудта haядаа тунхаглагдаа. Социалистическэ хүгжэлтын замда ороhон гүрэнүүдэй түсэбтэ экономикынь капиталай оронуудай экономикоhоо үлэмжэ hайн байна гэжэ эдэ дүнгүүд тодоор харуулба. Арадай демократиин оронуудай хүн зоной шэн зоригто ажал, агууехэ социалистическэ гүрэнэй ахадүүгэй туhаламжа ба дүй дүршэл хадаа жэлhээ жэлдэ ургажа байгаа амжалтануудые хангана.

Үшөө 1949 ондо арадай демократиин оронууд дайнай урда тээхи промышленна үйлэдбэриин хэмжээе үлүүлhэн байгаа. Венгри болбол дайнай урда тээхи хэмжээе—53,4 процентээр, Болгари — 71,5 процентээр, Польша—75 процентээр үлүүлээ. 1950 ондо урагшаа шэнэ алхам хэгдээ. Арадай демократиин бүхы оронуудтахи промышленна үйлэдбэриин түсэбүүд дүүргэгдэжэ ба үлүүлэн дүүргэгдэжэ байна. Венгридэ гурбадахи кварталайнь түсэб 108,9 процент, Румынида—101,6 процент, Чехословакида — 103 процент ба Польшодо—106 процент дүүргэгдээ.

Социализмын фундамент, материальна үндэhэ hуури мүн болгошо хүндэ индустри амжалтатайгаар хүгжэжэ байна. Гурбадахи квартал дотор үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдэй промышленностиин продукциин үнэнь, томо ба дунда промышленностиин юрэнхы үнэтэй сасуулхада, 59 процент болоо. Болгари дотор энэ жэлдэ электроэнерги үйлэдбэрилгэ 1939 онойхитой сасуулбал 3 дахин, нүүрhэ малтан абалга 2 дахинhаа үлүүгээр, руда малтан абалга—15 дахинhаа үлүүгээр, металл хайлуулга—28 дахинhаа үлүүгээр, машина бүтээлгын продукци 50 дахин ургаха байна. Хүгжэлтын иимэ алхамууд Венгридэ, Чехословакида, Румынида мүн лэ бэелүүлэгдэнэ.

Арадай демократиин оронуудай индустриализациин амжалтанууд хадаа ажалшадай шэн зоригто ажалай үрэ, капиталистическэ юртэмсэhөө эдэ оронуудай дулдыданги байхаяа болиhоной үрэ, коммунистическэ партинуудай хүтэлбэрилхы үүргын аша, эдэ оронуудай хоорондохи ахадүүгэй хани харилсаанай ба Советскэ Союзай хани барисаата туhаламжын үрэ мүн.

1950 ондо арадай демократиин оронууд газартаряаландаа мүн лэ ехэ амжалтануудые туйлаа. 3-дахи кварталай дүнгүүдые харахада, ургасань нёдондо жэлэйхиhээ дээшэлhэн, малай тоо толгойнь олошорhон, хүдөө ажахын техническэ зэбсэглэлгэ hайжарhан байна.

Венгридэ хольд газарhаа (0,57 га), нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада, 16 процент үлүү ехэ шэниисэ хуряагдаа. Январь hараhаа хойшо малай тоо толгой 43 процентээр олошороо. Румынида үнгэрэгшэ жэлэйхиhээ 43 процент үлүү ехэ ургаса хуряагдаа. Болгариин ажалша таряашад 1949 онойхиhоо 4 дахин ехэ шэниисэ, хара таряа, ячмень, овес ба бусад культурануудые гүрэндөө тушаагаа.

Эдэ амжалтануудынь хүдөө ажахын техническэ зэбсэглэлгын дээшэлhэнэй ба кооперациин элдэб формонуудай хүгжэhэнэй ашаар туйлагдаа. Венгридэ 1949 оной сентябрь hарада тракторнуудайнь тоо 2.830 байhанаа, 1950 оной сентябрь хүрэтэр 5.930 болоо. Газартаряалангай кооперативуудта нэгэдэhэн таряашадай ажахынуудай тоонь ехээр ургажа байна. Энэ оной июниин эсэс хүрэтэр 46 мянган венгерскэ ажахынууд кооперацида ороhон байгаа hаа, сентябриин hүүлдэ 86 мянга боложо, 2 дахин олошороо.

Болгари дотор 1950 оной январиин 1-дэ газартаряалангай 1600 кооперативна ажахынууд байгаа hаа, октябриин 1 хүрэтэр 2.479 болоhон байна. 1883 мянган гектар газар эдлэдэг 475 мянган бүлэнэр эдэ кооперативна ажахынуудта нэгэдэнхэй. Тиин, таряашадай бүхы ажахынуудай 43,4 процентнь кооперативуудта нэгэдээ.

Арадай демократиин оронуудта бэелүүлэгдэжэ байгаа ажахын хүгжэлтын таба ба зургаан жэлэй түсэбүүд газартаряалангые техническэ шэнэ базаар, олон арбаад мянган тракторнуудаар хангаха. Энэнь социализм тээшэ деревниин үндэhөөрөө эрьеhэн ябадал болохо байна.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэлнүүд

Арадай армиин частьнууд фронтын бүхы участогууд дээрэ американска ба урда-корейскэ сэрэгүүдтэ эсэргүү дайшалхы эдэбхитэ ябуулганануудые хэбэ гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин ноябриин 4-дэ дамжуулhан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Анчжугай (Аньсю) райондо Арадай армиин частьнууд американска ба урда-корейскэ сэрэгүүдэй контратакануудые гэлэргэнь сохижо, эдэнэй амиды хүсэндэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулан, урагшаа дабшажа үргэлжэлөө.

Зүүн эрье дээрэ Хамхынай (Канко) хойто райондо ба Сенгдзинэй райондо Арадай армиин частьнууд энээнэй урда эзэлhэн газарнуудтаа хамгаалгын байлдаануудые хэбэ.

* * *

Арадай армиин частьнууд фронтын бүхы участогууд дээрэ американска ба урда-корейскэ сэрэгүүдтэ эсэргүү дайшалхы эдэбхитэ ябуулгануудаа хүгжөөгөө гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин ноябриин 5-да дамжуулhан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Анчжугай (Аньсю) хойто райондо Арадай армиин частьнууд Анчжу (Аньсю) тээшэ шэглэн амжалтатайгаар добтолжо үргэлжэлөө. Дайсан хадаа фронтын линидэ шэнэ частьнуудые татан асарна. Арадай армиин сэрэгүүдэй дабшалтые haатуулха гэжэ оролдоно.

Зүүн эрье дээрэ, Хамхынай (Канко) хойто райондо Арадай армиин частьнууд американецуудай добтолгые эрид контратакануудаар зогсоогоо. Бугтхенгын ба Сенгдзинэй хойто райондо Арадай армиин частьнууд хамгаалгын байлдаануудые хэбэ.

Вьетнамска Арадай армиин дайшалхы ябуулганууд

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Сайгонhоо Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондентын дамжуулhанай ёhоор, Вьетнамска Арадай армида түригдэн, французска сэрэгүүд Лао-Кай (Баруун-Хойто Вьетнам) гэжэ сэрэгэй ехэ постые орхижо гараа.

ПЕКИН. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствын дамжуулhанай ёhоор, зүүн-хойто фронт дээрэ hүүлэй үдэрнүүдтэ Вьетнамска Арадай армиин туйлаhан амжалтануудай хүндэлэлдэ зорюулан, Као-Банг городто октябриин 24-дэ ехэ hайндэр болобо.

Као-Банг ба Ланг-Сон провинцинуудай элдэб районуудhаа хэдэн арбаад мянган хүн hайндэртэ ерээ.

Вьетнамска армиин туйлаhан илалтануудай хүндэлэлдэ зарлагдаhан олоной митинг дээрэ Вьетнамска Арадай армиин главнокомандалагша генерал Во Нгуен Зиап, правительствын гэшүүд, Арадай армиин ба элдэб организацинуудай түлөөлэгшэд байлсаба.

Сэрэгүүдэй парадые генерал Во Нгуен Зиап жагсаан абаба. Юстициин Министр Ну Дин Хо Арадай армида ба хүн зондо Хо Ши Минэй эльгээhэн амаршалгын бэшэг уншаба.

Генерал Во Нгуен Зиап Арадай армиин эрхим частьнуудые ордемуудаар шагнаа.

Индонезийскэ арад тэмсэhээр

ГААГА. (ТАСС). Индонези хадаа американо-голландска ба английска империалистнуудай колони хэбээрээ үлэhэн тухайдань тэндэхиин хүн зон дурагүй байна гэжэ Джакартаhаа абтаhан hүүлэй мэдээсэлнүүд соо хэлэгдэнэ.

Сурабайhаа «Альгемейн Хандельсблад» газетын корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhоор, Индонезиин профсоюзуудай бүгэдэнийтын центральна нэгэдэл хадаа Индонезиие арадай демократическа республика болгохо, засаг түрые арадай гарта үгэхэ ба Индонезиhээ гадаадын предпринимательнуудые намнан зайлуулха эрилтэтэй тусхай резолюци гаргаба.

Порто-Рикодохи антиамериканска восстани

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Порто-Рикодо ноябриин эхеэр антиамериканска восстаниин болоhоной hүүлээр, бүхы орон доторнь националистнуудые арестовалха тухай захиралта үгтөө гэжэ сэрэгэй засагаархид мэдээсээ. 85 националистнууд арестовалагдаа гэжэ полици мэдээсэбэ. Тэдэнэр Сан-Хуанска гаваниин дэргэдэхи багахан арал тээшэ ябуулагдахань.

Хуулита мэдээнүүдэй ёhоор, восстаниин үедэ 26 хүн алагдаhан ба 55 хүн шархатаhан байна.

Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхозой почтальон Шидукова Дагжит абаhан почтоёо тарааха гэжэ бэлэдхэжэ байна.

М. Минеевэй фото-этюд.

7 МЯНГА ГАРАН КОЛХОЗНИГУУД hУРАЛСАНА

Колхозно кадрнуудые үргэлжэ олоорнь бэлэдхэхэ зорилготойгоор агротехническэ ба зоотехническэ 3 жэлэй курсанууд республикын колхозуудаар нээгдээд, тэндэ 7174 колхознигууд ажалhаа таhалдалгүй hуралсажа байна. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд: агрономууд, зоотехнигүүд ба ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд тэдэ курсануудта агрозооминимум заана.

Уралан нарижуулагшадай хүдэлмэри

Сентябриин 15-haa ноябриин 1 хүрэтэр ПВЗ-эйдэ уралан нарижуулгын дурадхалнуудые харалга үнгэргэгдэбэ. Заводой бүхы цехүүд ба таhагууд тус харалгада хабаадаа. Үнгэрhэн hара хахадай туршада хамта 112 уралан нарижуулгын дурадхалнууд ороhон байна. Тэдэнэй 70-ниинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ.

Уралан нарижуулагшадай ба ухаалан зохёогшодой тоо улам олошорно. Мүнөө завод дотор эдэнэр 625 хүн болоно. Тэдэнэй 50 процентнь хүдэлмэришэд-стахановецууд ба мастернууд юм.

МҮНГЭН ШАНДА ХҮРТЭБЭ

Республикын харгы замай хүдэлмэрилэгшэдэй хоорондо 1950 оной хоёрдохи кварталда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөнэй дүн хаража үзөөд, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол тэрээндэ илагшадые мүнгөөр шагнаба.

Шагнагдагшадай тоодо Бичурын аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Манинов, тус гүйсэдкомой харгы замай таhагые даагша нүхэр Крюков, Тарбагатайн аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Чебунин, гүйсэдкомой харгы замай таhагые даагша нүхэр Комаров, Сэлэнгын аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Нимаев болон бусад тус бүриин 1000 ба 800 түхэригөөр шагнагдаба.

Шэнэ hургуули нээгдэхэнь

Республикын колхозуудаар барилгын хүдэлмэриин хүтэлбэриие hайжаруулха зорилготойгоор, Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол «Десятнигууд-барилгашадые бэлэдхэхэ нэгэ жэлэй Бурят-Монголой hургуули» нээхэ гэhэн тогтоол гаргаба. Тус hургуулида жэл бүри 100 хүн hуралсаха байна. Тус hургуули Селендумын мотор заhабарилгын заводой № 1 ремесленнэ училищида хабаатай байhан hуралсалай база дээрэ нээгдэхэ байха юм.

hургуулиин заняти 1951 оной январиин 5-hаа эхилхэ байна. Мүнөө тэндэ hураха дуратаниие абалга эхилээ.

Харюусалгатай редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

МҮНӨӨДЭР

Улан-Удын театрнуудай ба клубуудай сценэнүүд ба экранууд дээрэ

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто . оперо ба балеэдэй театрта — «Князь Игорь».

Ород драмын театрта — «Партиин кандидат».

Гүрэнэй Бурят-Монголой филармонидо—Хоёр отделенитэй концерт.

«Прогресс» кинотеатрта — «Агууехэ хүсэн».

«Эрдэм» кинотеатрта—«Берлинэй уналга», I ба II сери.

Серовой нэрэмжэтэ клубта — «Ленин Октябрьда».

«Луч» клубта—«Залуу гварди».

Мяха-консервын комбинадай клубта—«Ленин Октябрьда».

Түмэрзамай клубта —«Кубанска хасагууд».

ПВЗ-эйн культурын Ордондо— «Яков Свердлов».

Шэлэй заводой клубта—«Тэдэнэртэ Эхэ орон бии».

Мелькомбинадай клубта—«Харгадахагүй фронт».

Шэнэ дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү, эб найрамдал хамгаалхын түлөө!

(«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө» газетын хуудаhануудта).

Эб найрамдалай түлөө, демократическа ба антиимпериалистическэ лагериин позицинуудые бэхижүүлхын түлөө арадуудай тэмсэл хадаа «Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө» газетын ээлжээтэ, 42-дохи (102) номерто толилогдоhон статьянуудай, мэдээсэлнүүдэй шухала темэнь болонхой.

«Өөрынгөө эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалай түлөө корейскэ арадай героическа тэмсэл» гэhэн түрүү статья соонь нигэжэ хэлэгдэнэ: «США-гэй империалистнууд Корееэ американска колони болгохо, СССР-тэ ба Хитадта добтолхо сэрэгэй стратегическэ плацдарм болгохо, Кореягын арадые богоолшолхо, Азиин арадуудай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дараха зорилго урдаа табина. **Американска интервентнүүдтэ эсэргүүсэн, корейскэ арадай хэжэ байгаа дайн хадаа сүлөөрэлгын арюун нангин дайн мүн.** Героическа корейскэ арад империалистическэ агрессорнүүдтэ эсэргүүсэн, бэеэ дааха байдалай түлөө арадуудай тэмсэлэй түүхэдэ, өөрынгөө эхэ ороной түүхэдэ мартагдахагүй гайхамшаг хуудаhа бэшэжэ байна. Эб найрамдалда дуратай бүхы түрүү хүн түрэлтэн корейскэ арадай тэмсэлые дэмжэнэ. Үнэн зүб, сүлөөрэлгын тэмсэлдээ түгэс амжалта туйлахыень, агууехэ зүб хэрэгэйнь бүрин илахые Кореягын арадта хүсэнэ.»

Өөрынгөө ороной арадуудай аша туhала зорюулан, коммунистическэ партинуудай эрхилдэг ажал-ябуулгань —эб найрамдалай ба демократиин лагериин ниитэ тэмсэлэй хуби мүн.

Итальянска коммунистическэ партиин генеральна секретарь **Пальмиро Тольятти** «Арадай эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй ба ажана тэниглэн байдалай түлөө» гэhэн элидхэл ЦК-гэй пленум дээрэ хэбэ, тиихэдээ Итальянска компартиин 7-дохи съездэ бэлэдхэхэ кампаниин шухала зорилгонь—национальна абаралгын программые тойруулан итальянецуудые нэгэдхэхэ ябадал болоно гэжэ заагаа.

«Национальна абаралгын программые бэелүүлхын тула ямар хүсэнүүдые нэгэдхэжэ болохоб гэжэ бүхы итальянецуудта харуулха ёhотойбди—гэжэ П. Тольятти хэлэбэ.—Гол хүсэн байгша хүдэлмэришэн анги өөрынгөө хүтэлбэрилхы үүргые бэелүүлхын тула демократическа хүсэнүүдые толгойлжо ябаха ёhотой.

Италиин хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэл бусад оронуудтахиhаа hайн условидо бэелүүлэгдэжэ байhаниинь элитэ. Ушарынь, ябуулганууда холбоо барисаатайгаар хэхэ тухайда бидэнэрэй ба социалистическэ партиин хоорондо баталагдаhан саг үргэлжын пакт бии юм. Бидэнэр социалистическэ партитай hайн хани харилсаатай байнабди. Хүдэлмэришэн ангида, демократида ба эб найрамдалда аюулай тохёолложо байhантай дашарамдуулан, реакциин ба дайнай замые итальянска хүдэлмэришэдэй тон олонхиин хаахын тула, ажалшадай нэгэдэлые хамгаалха гээшэ угаа шухала».

«Румынска арадай республика культурна революциин замаар ябана» гэhэн статья соо hонирхолтой баримтанууд ба тоонууд харуулагдана. Культурна революци хадаа румынска арадта тон шухала зорилго болоно гэжэ Румынска хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гэй гэшүүн **Сорин Тома** бэшэнэ. Хуушан Румыниин зонхилогшо ангинууд арадые культурна талаар угаа гээгдэнги байдалда байлгаа. 1930 ондо хүн зоной 40 процентнь үзэг бэшэг мэдэхэгүй, 27 процентнь үзэг бэшэг муу мэдэхэ байhан юм.

1949—50 онуудай hуралсалай жэлhээ эхилээд hургуулиин наhанай бүхы үхибүүд эхин hургуулида оруулагдаа. Дунда hургуулинуудай hурагшадай тоо 3 дахин, дээдэ hургуулинуудай студентнүүдэй тоо 2 дахин шахуу ургаа. Дээдэ hургуулида марксизм-ленинизмын үндэhэ hууринуудые, диалектическэ материализм ба политическэ экономиие заадаг болоо.

Культурна революциин талаар Румынска хүдэлмэришэнэй партиин үмэнэ табигдаhан ехэ зорилгонууд тухай хэлэхэ зуураа, нүхэр Тома ингэжэ мэдүүлбэ:

«Мүнөө румынска арад социалистическэ наца болон урган мандажа байна. Шэнэдхэн хубилалгын энэ процесс дотор румынска арад өөрынгөө зохёон бүтээхэ амгалан ажалые, эрхэ сүлөө, бэеэ даанхай байдалые ба бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалые хамгаалхаар улам шадабаритай, бүри хүсэтэй боложо байна. Тэрэнэй патриотизм улам бүри гүнзэгы удхатай болоо, тэрэнь манай арадай урагшаа дабшалтые зоригжуулан, улам ехэ түгэс хүсэн боложо байна. Культурна революци хадаа национальна урган мандалгын энэ гоё hайхан процессэй гол хубинь ба условинь болоно».

«Маргетэдэ болоhон лейбористска партиин конференци тухай» статья соогоо Англиин коммунистическэ партиин генеральна секретарь **Гарри Поллит** энэ конференциин дүнгүүдые шэнжэлнэ. Гадаадын политика, Советскэ Союзтай харилсаанууд, Хитадай арадай республикые ООН-дэ оруулха гэhэн шухала асуудалнуудаар, сэнгүүдэй ба олзонуудай, салин хүлhын, гэр байрын барилгын, ажабайдалай үнэ сэнгэй, национализациин ба бусад асуудалнуудаар лейбористска правительствын политикые шүүмжэлhэн **100 гаран** резолюцинууд Маргетэдэ табигдаhан байна.

Маргетэдэ болоhон лейбористска партиин конференци ба тэрэнэй дүнгүүд хадаа лейбористска правительствын политикада дурагүйтэhэн бүхы хүнүүдэй, мүн эб найрамдалые, ажабайдалай нормальна хэмжээе, демократическа эрхэнүүдые хамгаалхые хүсэhэн бүхы хүнүүдэй ябуулгануудай нэгэдэлые лейбористска хүдэлөөн соо эмхидхэхэ ба манай национальна бэеэ даанхай байдалые хамгаалхын түлөө тэмсэхэ гэhэн тон ехэ зорилгые коммунистнуудай үмэнэ табина.

Энэ зорилго бэелүүлхын тула бидэнэр бүхы шадалаараа оролдохобди».

«Титын бүлэгэй агентнүүд — Австриин хүдэлмэришэн ангиин дайсад мүн» гэhэн статья соогоо Австриин компартиин ЦК-гэй гэшүүн **Генрих Фриц** Австрида белградска фашистска агентурын ябуулжа байгаа хоролон hүйдхэхэ ажал-ябуулгые элирүүлнэ. Титовскэ агентнүүд Урда Каринтиин словенүүдэй дунда ябуулгануудаа илангаяа эдэбхитэй болгобо. Гэбэшье, австрийска хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ шурган орохо гэhэн титовецүүдэй hэдэлгэнүүдынь амжалтагүй байна. Австридахи фашистска бандидууд хэнэй дэмжэлгэ абахые бодоноб? Г. Фриц ингэжэ бэшэнэ:

«Австрийска арадай парти — бузар хархис этэгээдүүдэй парти, Австриин социалистическэ партиин баруунай бүлэгые толгойлогшод, тэрэшэлэн, неонацистска «дулдыданги бэшэнэрэй Союз» — эдэнэр хадаа Титын фашистска бүлэгэй австрийска ханинар гээшэ. Прогрессивнэ бүхы юумэдэ зэрлигээр зэбүүрхэн дураа гутаха, Советскэ Союзда ба эб найрамдалай лагерьта галзуу муухай дайсан ёhоор хандаха ябадал хадаа американска эзэдэй зонхилолго доро тэдэниие бүгэдыень нэгэдүүлhэн ба бэе бэеhээн дутуугүй хани нүхэд болгоhон байна. «Австриин прогрессивнэ хүсэнүүд,—гэжэ статья соо хэлэгдэнэ, — Австридахи титовскэ агентнүүдэй ябуулганууд тушаа hэрэмжээ шангадхаха ба австрийска хүдэлмэришэн ангиин интересүүдтэ эсэргүү шэглүүлэгдэhэн тэдэнэй бүхы провокацинуудые хатуу шанга тэмсэлээрээ бута сохихо байна. Энэ тэмсэлдэ австрийска коммунистнууд гол үүргые дүүргэхэ ёhотой».

Номерой бусад материалнуудынь демократическа хүдэлөөнэй, коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай ажабайдалай болон ажал-ябуулгын элдэб янзын асуудалнуудые харуулна.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта —4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—02424. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.